

Langsua
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Langsua nasjonalparkstyre
Møtested:	Lillehammer hotell
Dato:	28.11.2022
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Siste styremøte i 2022.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 30/2022	Godkjenning av protokoll/innkalling		
ST 31/2022	Budsjett og plan 2023		2022/11249
ST 32/2022	Søknad om utlegging av gangbane i myr mellom Storhøliseter og Oskampen - Hersjømyrin NR - DNT Oslo og omegn		2022/9175
ST 33/2022	Klage på avslag - fjerning av trær for utsikt - Kjølååne NR		2022/8439
ST 34/2022	Sikteskiva på Skaget - behandling av klage på vedtak gjort av nasjonalparkstyret 27.09.22 - Langsua nasjonalpark		2022/7975
ST 35/2022	Uttransport av storvilt 2022 - brudd på gitt tillatelse - Langsua nasjonalpark - jaktlaget i Langsudalen		2022/10207
ST 36/2022	Uttransport av storvilt 2022 - brudd på vilkår - Langsua nasjonalpark - Ormtjønnet jaktlag Gausdal		2022/8039
ST 37/2022	Uttransport av storvilt 2022 - brudd på tillatelse - Espedalen LVO - jaktlag Kvikne Skåbu grunneierlag		2022/10301
ST 38/2022	Delegerte vedtak		
	Referatsak		
	Delegert vedtak - Dispensasjon - verneområder i Langsua - dispensasjon - motorferdsel snødekt mark - Gausdal maraton - Gausdal Trekkhundklubb		2022/9741
	Delegert vedtak - dispensasjon - Storlægeret LVO - Oppsjømyra NR - Skardberga NR - motorferdsel - snødekt mark - arrangement - MUSH Synnfjell - Torpa IL		2022/9668
	Delegert vedtak - Dispensasjon - uttransport av havarert jernhest - Espedalen LVO - Espen Bø		2022/10053
ST 39/2022	Referatsaker		
	Langsua nasjonalparkstyre - orienteringssaker i møte 28.11.22.		2022/1962
ST 40/2022	Faglig innslag		
ST 41/2022	Eventuelt		

ST 30/2022 Godkjenning av protokoll/innkalling

Arkivsaksnummer: 2022/11249-1

Saksbehandler: Morten Liebe

Dato: 22.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	31/2022	28.11.2022

Budsjett og plan 2023

Innstilling fra forvalter

Det søkes Miljødirektoratet om følgende midler for 2023:

Drift av styret	200000
Tiltak i verneområder, totalt	1350000

Følgende delprosjekter:

Skjøtsel av kulturmark	300000
Vedlikehold av start- og info-punktene på Vesle fjell og Holsbru	
- annet vedlikehold	100000
Informasjonstiltak – erstatte gamle infotavler	100000
Start- og informasjonspunkt Lenningen – etablering	700000
Opprydding av søppelhaug i Kjølaåne NR	20000
Reparasjon av erosjon i Dokkfare LVO	50000
Kunnskapsheving for den sørligste delen av Langsua nasjonalpark	80000

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Brev fra Miljødirektoratet vedr. søknadsordningen for 2023 og strategi 2020 – 2025 (se utdrag nedenfor under saksopplysninger).
- Vedtatt forvaltningsplan (2020) med besøksstrategi for Langsua.

Saksopplysninger

Vi skal søke Miljødirektoratet om midler for 2023. Dette omfatter postene drift av styret og tiltak i verneområdene.

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes og bedres. Prioriteringene i strategien skal også følges ved innmelding av tiltak. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og andre verneområder i sjø.

Miljødirektoratet skriver bla. i sin strategi for 2020 – 2025, og i brev om rammer og opplegg for 2023:

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiane, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtsels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevare for Noregs nasjonalparker og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparker og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtselsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene. Det legges stor vekt på effektmåling av tiltak, og vi oppfordrer forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i NatStat - Naturstatus for verneområder, som er utviklet for dette formålet. Se informasjonsskriv for fremgangsmåte og nærmere detaljer her: Etablere bevaringsmål i NatStat (fmnett.no)

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsarområder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.

For øvrig holdes ble det holdt bestillingsmøte for 2023 med SNO 15.11.22.

Vurdering

Drift av styret

Det budsjetteres med fire fysiske styremøter i 2023 og to pr. Teams supplert med evt. AU-møter pr. teams ved behov. Ut over dette planlegges ett møte i rådgivende utvalg. Antallet fysiske møter har godt ned de siste par – tre årene pga færre saker som hovedsakelig grunnes i bra fungerende forvaltningsplan (2020).

Dette er siste hele året for eksisterende styre. Budsjettet for det nye styret for 2024 og følgende må økes pga. behov for befaringer i Langsua for nye medlemmer, behov for flere fysiske møter for samkjøring av et nytt utvalg, mulig revisjon av enkelte deler av forvaltningsplanen og nye utfordringer.

Forslag:

Styremøter	140000	4 fysiske møter + to pr. Teams
AU-møter	7000	2 møter pr. Teams a 1 time
Rådgivende utvalg	6000	Ett møte. Mat + lokale
Styreleders arbeid	27000	Møter m. forvalterne/andre møter mm.
Uforutsett	20000	
SUM	200000	

Tiltak i verneområder

Direktoratet har satt opp en prioriteringsliste, se ovenfor. Bak overskriften for de forskjellige tiltakene nedenfor er det satt inn i parentes ett eller flere numre som korresponderer til denne lista.

Skjøtsel av kulturmark (2)

Tiltakene omfatter videreføring og utvidelse av pågående tiltak. Den mest sårbare naturen i Langsua er knyttet til kulturmark, da særlig semi-naturlig eng av både slåttemark (CR) og beite- (VU) utformingene. Miljødirektoratet prioriterer denne typen tiltak for å hindre gjengroing og samtidig ivareta verneverdiene. På den måten styrkes tilstanden i tråd med forvaltningsplanens målsettinger. Tiltaket omfatter flere lokaliteter etter en nærmere prioritering i forvaltningsplanen. I tillegg til dette vil også SNO utføre skjøtsel i noen områder neste år. Dette arbeidet bestilles av oss ovenfor SNO.

Oppsummert:

- 1) Skjøtsel er prioritert for tiltaksmidler.
- 2) På tide å øke omfanget av skjøtselen, samtidig som det som allerede er satt i gang videreføres. Det vi har utført så langt de siste ti åra er mest som pirk å regne.
- 3) Interessen fra andre for å samarbeide med oss om skjøtsel har vært økende de siste åra, og det momentumet bør vi utnytte.

- Videreføring og oppgradering av eksisterende skjøtselstiltak, kr. 300000.

Vedlikehold av start- og info-punktene på Veslefjell og Holsbru - annet vedlikehold (3)

Miljødirektoratet har orientert forvalterne om at det nå vil komme på plass en egen ordning for midler til drift av infrastrukturtiltak og andre typer tiltak. Dette har Langsua nasjonalparkstyre etterlyst i flere år. Det betyr at vi kan søke om dette ut fra et kalkulert årlig behov på kr. 100000,-.

I møte med SNO er det avklart at de vil gjøre et tjenestekjøp hos Øystre Slidre fjellstyre for start- og informasjonspunktet på Storeskag. Nasjonalparkstyret må koste vedlikehold/ettersynet på Veslefjell og Holsbru. Vi viser til at dette ikke ligger innenfor posten.

Drift og vedlikehold vil i 2023 omfatte følgende:

- Ettersyn/vedlikehold av anleggene på Veslefjell (også toalettet) og Holsbru	50000
- www.langsua.no ; behov vedlikehold av programvare, oppdatering.	3000
- https://www.nasjonalparkstyre.no/Langsua/ , behov nye bilder mm.	10000
- A5-hefte alle verneområdene i Langsua. Behov opptrykk ved jevne mellomrom.	15000
- Utarbeiding og opptrykk av kart til info-displayet i reiselivsbedriftene	15000
- Diverse - utført sett, reparasjoner	10000

Informasjonstiltak – erstatte gamle infotavler med nye i hht. merkevara (1,4)

I budsjettet for 2022 avsatte styret kr. 200000,- til dette arbeidet som nå er gjennomført. Revisjon av 15 tavler var opprinnelig budsjettert til kr. 315000,-. Dette beløpet ble redusert til kr. 200000,- ut fra at tildelingen fra Miljødirektoratet ble mindre enn omsøkt.

Det gjenstår derfor fortsatt punkter for oppgradering. Vi har laget en skiltplan som medfører at vi kutter ut en del tavler, reduserer størrelsen på noen og erstatter resten med nye tavler i hht. merkevara. Det betyr at kostnadene vil ligge på 300 – 350000,- totalt sett for denne oppgaven. Dersom vi skulle erstattet alle eksisterende tavler, ville totalkostnaden ligge på 700 – 800000,-.

Videre oppgradering omfatter tavler som enten er single og for øvrig står på punktene Veslfjell, Storeskag og Revsjøen. Prosjektet på Lenningen utvikles som et eget prosjekt.

Det er nødvendig å kjøpe tjenester for fundamentering og oppsetting av tavler, konsulent til layout og trykking og bestille arbeid fra SNO til montering av trykkplatene.

Vi foreslår at det søkes om kr. 100000,- til dette tiltaket.

Start- og informasjonspunkt på Lenningen i Etnedal - etablering (1)

Etablering av dette startpunktet er gitt prioritert i vedtatt besøksstrategi og forvaltningsplan. Punktet ligger umiddelbart inntil fv. 2442 som er vinterbrøytet til dette stedet. Stedet er utgangspunkt for turer både sommer og vinter. Det er *en* reiselivsbedrift i umiddelbar nærhet og mange hundre hytter. Det er således behov for informasjon og veiledning. Utsikten til denne delen av Langsua er veldig flott.

Vi har i løpet av 2020 gitt et innspill til kommunen ifbm. reguleringsendring for et større område. Dette innspillet er utarbeidet av Nordplan as etter oppdrag fra oss og i samarbeid med kommunen og grunneier, kostnad kr. 40000,-. Kommunen vil i løpet av vinteren gjennomføre den nødvendige reguleringsendringen. Vi har gjort avtale med Nordplan om den påfølgende detaljplanleggingen. Det er således mulig å starte den fysiske opparbeidningen høsten 2023. Ved de andre start- og informasjonspunktene har vi gjort anleggsarbeidene over to sesonger hvilket har vist seg fruktbart.

Sammen med Etnedal kommune og grunneier som er Bruflat sokneråd må vi også søke om supplerende finansiering siden tiltaket dekker behovet for reiselivsbedrift, et stort antall hytter og for tilreisende. Både kommune og grunneier har interesse for at informasjons- og opplevelsesmulighetene blir enda bedre.

Vi foreslår at det søkes om kr. 700000,- til dette tiltaket for første etableringsfase.

Biologisk kartlegging i Langsua nasjonalpark sørlige del(1)

Vi er pålagt å drive en kunnskapsbasert forvaltning. I løpet av de siste årene har vi gjennomført biologisk kartlegging i alle de fem reservatene og i Espedalen landskapsvernområde. Det er nylig startet opp kartlegging av Dokkfaret landskapsvernområde med tilgrensende deler av nasjonalparken.

Det er behov for å fortsette med kartlegginger. Vi foreslår derfor et prosjekt som omfatter den sørligste delen av nasjonalparken dvs. området Røsskollene og vestover mot Reinhamran i kommunene Nordre Land og Nord-Aurdal. Kunnskapen om de biologiske verdiene er dårlig i denne delen av nasjonalparken. Vi registrerer et stigende besøkstrykk spesielt på Røssjøkollene i Nordre Land, jfr. vår klopping av stier der. Området knyttes geografisk sammen med det nevnte området i Dokkfaret.

Ny kunnskap vil også bli benyttet til å formidle verneverdiene i nasjonalparken til glede for de besøkende, skoleklasser, reiselivet m.fl.

- Kunnskapsheving for den sørligste delen av Langsua nasjonalpark kr. 60000,-

Opprydding i søppelhaug i Kjølaåne naturreservat (1)

Forvalter oppdaget en gammel søppelfylling i Kjølaåne naturreservat i inneværende år. Skrap som ligger på overflaten er fjernet av oss og av SNO. Det er behov for en full

opprydding neste sommer. Kostnader til dette vil bestå av leie av maskiner for utgraving og vekktransport.

Vi foreslår at det søkes om kr.20000,- til dette tiltaket.

Reparere erosjon i Dokkfaret LVO (1)

På deler av den bratte strandkanten ved Dokkvollan camping ned mot Dokkvatnet er store åpninger i vegetasjonsdekket og masser raser ut. De åpne områdene er i ferd med å utvide seg, se eksempel på bildet. Dette er forårsaket av store beitedyr og mye menneskelig ferdsel i dette populære friluftsområdet. Det er behov for inngjerdin og evt. «plastring» for å gjenskape strandkanten.

Vi foreslår at det søkes om kr. 50000,- til gjerdning av området og steinplastring av de mest utsatte områdene.

Utsetting og oppfølging av ferdselstellere (1)

Brukerundersøkelsen for Langsua ble rapportert i 2015. Dette er en del år siden, og vi ser en økende bruk av stier til populære fjellpartier etter den tid (Storeskag, Ormtjønnekampen, ut fra Revsjøene og til Røssjøkollene), alle i nasjonalparken. Det er ønskelig å få mer kunnskap om besøksantallet både for å kunne redusere slitasje og til bruk ulike sammenhenger. I første omgang ønsker vi at trampematter ligger ute sommersesongen 2022 og 2023 for deretter nye registrering fire år etterpå. To tellere ble satt opp ved hhv. Ormtjønnekampen og Skaget i 2022. Det er ønskelig at disse står ute i 2023 også. SNO legger ut tellerne og følger opp disse.

- Søker om å behold to tellere for kommende sommersesong.

Oversikt aktuelle tiltak i verneområder

Skjøtsel av kulturmark	300000
Vedlikehold av start- og info-punktene på Veslefjell og Holsbru	
- annet vedlikehold	100000
Informasjonstiltak – erstatte gamle infotavler	100000
Start- og informasjonspunkt Lenningen – etablering	700000
Opprydding av søppelhaug i Kjølaåne NR	20000
Reparasjon av erosjon i Dokkfaret LVO	50000
Kunnskapsheving for den sørligste delen av Langsua nasjonalpark	80000

Konklusjon

Miljødirektoratet søkes om tilskudd for 2023 som vist i ovenstående oversikt.

Arkivsaksnummer: 2022/9175-3

Saksbehandler: Andrea Vestvik

Dato: 21.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	32/2022	28.11.2022

Søknad om utlegging av gangbane i myr mellom Storhøliseter og Oskampen - Hersjømyrin NR - DNT Oslo og omegn

Innstilling fra forvalter

DNT Oslo og omegn gis tillatelse til å legge gangbane mellom Storhøliseter og Oskampen i Hersjømyrin naturreservat. Det gjelder omtrent 90 meter med gangbane i sti som krysser ei myr. Tillatelsen gis med hjemmel i verneforskriften for Hersjømyrin naturreservat § 7 punkt j. og etter forvaltningsplanen.

Følgende vilkår gjelder:

- Utkjøring av materialer skal skje med leiekjører på vinterføre.
- Tiltaket skal gjennomføres i løpet av 2023.
- Gangbane legges på eksisterende sti (se kartutsnitt) inntil 90 meter.
- Gangbanen må legges slik at den ikke demmer opp sivevann.
- Restmaterialer skal fjernes umiddelbart etter at tiltaket er avsluttet.
- Den eldre gangbanen skal fjernes.
- Det forutsettes at det foreligger tillatelse fra grunneier før tiltaket starter opp.

--- slutt på innstilling ---

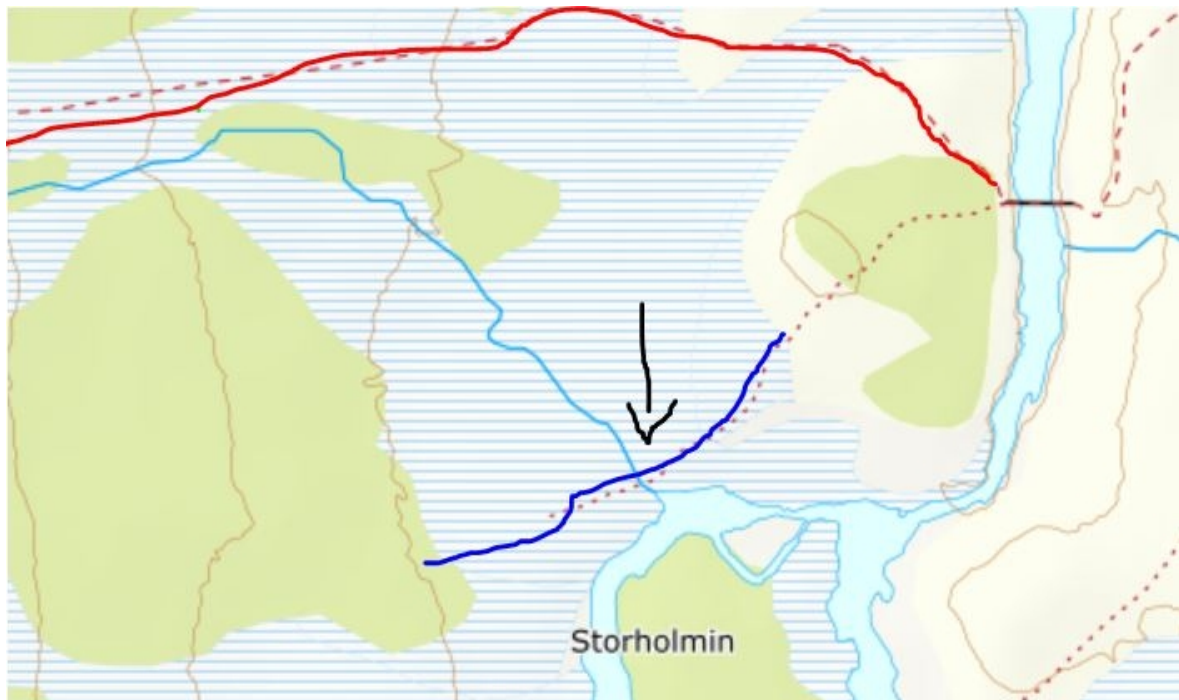
Dokumenter i saken

- Søknad fra DNT Oslo og omegn av 21.09.2022.
- Kartutsnitt av området.

Saksopplysninger

DNT Oslo og omegn søker om å få legge ut gangbane, inntil 90 meter på en strekning over et vått myrparti på stien mellom Storhøliseter og Oskampen i Hersjømyrin naturreservat i Nord-Fron kommune. Tiltaket er planlagt gjennomført i 2023 med utkjøring av materialene i løpet av vinteren. Utkjøringen gjøres av leiekjører samtidig med stikking av skiløyper.

Gangbane er aktuelt på strekket som er avtegnet på kartet nedenfor i blått, inntil 90 meter. Eksempel på hvilken type gangbane som er tenkt er vist med foto nedenfor. Det er impregnert plank som er tenkt benyttet.

Hjemmelsgrunnlag

Verneformål – forskrift

Formålet med Herjømyrin naturreservat er å ta vare på et spesielt myr- og våtmarksområde og et svært viktig leveområde for sjeldne og sårbare plante- og dyrearter.

Videre er formålet med naturreservatet å ta vare på et område med særlig verdi for biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystem, plante- og dyrearter og naturlige økologiske prosesser. Naturreservatet er stort og variert og har spesielle myrutforminger samt beitepåvirket vegetasjon. Området har et stort mangfold av arter med et rikt og særpreget

fugleliv. Naturreservatet har og stor pedagogisk og vitenskapelig betydning.

I henhold til verneforskriftens § 3 punkt a, er vegetasjonen, herunder døde busker og trær, vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet. I henhold til forskriftens § 3 c skal det ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av anlegg eller midlertidige innretninger.

I henhold til verneforskriftens § 7 j) kan forvaltningsstyresmakta etter søknad gi dispensasjon til bygging av bruer, og legging av klopper i samsvar med forvaltningsplanen, jf. § 10. I henhold til § 5 a), er motorferdsel til lands og til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken forbudt i reservatet. Men i henhold til § 7 z, kan forvaltningsstyresmakta gi dispensasjon til motorferdsel ved bruk av snøskuter for merking av eksisterende skiløyper.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at saken skal vurderes i henhold til prinsippene i lovens §§ 8 - 12 angående kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), samlet belastning på økosystemet (§ 10), kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og miljøforsvarlige driftsmetoder (§ 12).

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen for Langsua NP og omkringliggende verneområder ble godkjent i juni 2020 og gjelder for perioden 2020-2030. Angående sti- og løypenettet for hele nasjonalparkkomplekset er det satt at tilrettelegging av nye stier og forsterkning av eksisterende gjøres for å forebygge skader.

Videre er retningslinjene i forvaltningsplanen for stier og skiløyper:

- Stinettet ligger fast i planperioden. Kun mindre justeringer kan eventuelt tillates etter en helhetlig vurdering. Kvalitetsheving av eksisterende stisegmenter og punkter for restaurering er aktuelt. For reservatene er det nødvendig å fastsette stinenettet nærmere.
- I reservatene skal vedlikehold og merking omsøkes.

Vurdering

- Verneforskriften for Hersjømyrin naturreservat av 11.03.2011.
- Naturmangfoldloven av 19.06.2009.

Forvalter befarte strekningen sammen med DNT Oslo og omegn 08.09.22. Stien ligger mellom to DNT hytter og det er DNT som vedlikeholder stien. Det er i dag rester av en klopplegging på hele strekket, men denne er delvis trykket ned i vegetasjonen og fungerer ikke lenger etter sin hensikt. Hele det aktuelle strekket er bløtt og enkelte steder er det tydelig at besøkende søker omveier i terrenget slik at traseen blir bredere. Dette medfører en større slitasje på vegetasjonen og kan ved økt trafikk skape enda mer skade enn hva dagens situasjon er. Tiltaket er derfor å betrakte som en restaurering av gammel gangbane og utbedring av eksisterende sti, og dette som et tiltak for å unngå økt slitasje på vegetasjon i området langs stien. Tiltaket faller da inn under de retningslinjer i forvaltningsplanen om kvalitetsheving og restaurering av stinettet.

I alle kart som ligger tilgjengelig på nett og i forvaltningsplanen er stien markert på et annet sted enn hvor faktisk stien går. I kartet over viser blå strek hvor stien faktisk går og den rød viser hvor stort sett alle kartkilder markerer stien. DNT har gitt tilbakemelding om at de vil oppdatere eksisterende trase mot kartkilder etter gjennomført tiltak.

Tiltaket vil ikke komme i konflikt med verneformålet. Tiltaket skal gjennomføres på en sti som har vært i bruk over lengre tid og det ligger en gammel gangbane i traseen. Ferdselen langs

dette partiet av stien vil bli konsentrert i terrenget uten at tiltaket i seg selv vil føre til nevneverdig økt ferdsel og hensynet til økosystemet er å anse som godt ivaretatt, jfr. naturmangfollovens § 10 om samlet belastning. Det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og effekter av det omsøkte tiltaket jf. § 8. Det er ikke grunn til å anvende føre-var-prinsippet i lovens § 9. Bestemmelsene i naturmangfoldloven § 11 om at kostnadene ved en miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver er mindre relevant for denne saken under forutsetning av at vilkårene i vedtaket blir etterfulgt.

Omfanget av tiltaket er vurdert og det er aktuelt å legge gangbane langs hele den aktuelle strekningen, inntil 90 meter. Tiltaket er en god løsning for å ta vare på naturverdiene da det vil kanalisere ferdselen og forhindre uheldig skade. Skulle det være behov for det kan en gangbane enkelt fjernes uten å ha satt igjen nevneverdige spor i terrenget.

Uttransporten av materialene er tenkt gjort med snøskuter på vinteren med leiekjører samtidig som det også skal gjøres stikking av skiløypetrase. Det fører derfor ikke med seg mer motorferdsel i området, jf. § 12 i nml om miljøforsvarlige teknikker og metoder. Det vil benyttes impregneret treverk som materiale for gangbanen.

Konklusjon:

Langsua nasjonalparkstyre gir tillatelse til tiltaket på visse vilkår.

Presedens

Saken gjelder en etablert sti som i dag har en eldre klopp/gangbane liggende. Tiltaket vil ikke føre til økt ferdsel, men er et tiltak for å bevare vegetasjonen, restaurere eksisterende trase og kanalisere ferdsel. Tiltaket fører heller ikke til økt motorferdsel da uttransport av materialer skal skje i samsvar med stikking av skiløyper på vinterstid. Tillatelsen har ikke en negativ presedensvirkning for vernekomplekset.

Arkivsaksnummer: 2022/8439-4

Saksbehandler: Andrea Vestvik

Dato: 21.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	33/2022	28.11.2022

Klage på avslag - fjerning av trær for utsikt - Kjølaåne NR

Innstilling fra forvalter

Langsua nasjonalparkstyre opprettholder avslag av om at klager ikke gis tillatelse til å hogge trær med hensikt å få utsikt i Kjølaåne naturreservat. Det har ikke kommet til nye opplysninger i klagen som kan kvalifisere for endring av vedtaket.

Vedtaket begrunnes med at det ikke er dispensasjonsadgang i verneforskriften og at et positivt vedtak vil være presedensskapende.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Klage fra søker, gjengitt nedenfor.

Saksopplysninger

Opprinnelig søknad:

Vi har hytte i Yddebu sameie, gnr. 9004, feste nr. 19, beliggende inntil elva/bekken Rauåni, ovenfor stølsvegen Robøle-Skaget. Se vedlagte kartutsnitt. Hytta har vi hatt siden 1986 og etter at vi ble pensjonister bruker vi hytta mye. Fra hytta ser vi ned på stølsvegen Robøle-Skaget og ut på deler av myra. Da vi tok i bruk hytta for 26 år siden hadde vi fint utsyn ut på myra og terrenget bak. I løpet av årene har lauvskogen vokst voldsomt. Det er igjen ei lita glenne som ikke har vokst helt igjen, og denne ønsker jeg å la forbli åpen.

Dersom den skal være det må jeg fjerne, slik jeg ser det, 14 bjerker og ei gran. De 6 første innenfor en avstand av 5 meter fra vernegrensa. Så litt spredt, og den siste ca. 35 meter fra myrkanten. Jeg har lagt ved et kartutsnitt og foto hvor jeg prøver å visualisere hvor og hva. Det er også ønskelig å få lov til å fjerne noen trær nedenfor en etablert rasteplass/badekulp for barn, som brukes en del. Flere jeg har snakket med har ytret ønske om å hugge ned noen trær av den grunn som jeg søker om; se litt mer utover terrenget. Grunneier er Yddebu sameie, og jeg har innhentet deres tillatelse til å hugge forutsatt at vernemyndigheten tillater det. Naturforvalterne Morten Liebe og Andrea Vestvik har vært på befaring, og henvist meg til å søke styret om å få tillatelse. Jeg har lest «forskrift om vern av kjølaåne naturreservat...» av 11.3.2011, samt bl.a. § 48 i «naturmangfoldsløven» og mener at det kan gis dispensasjon for det jeg søker om. Etter min oppfatning strider ikke dette tiltaket mot vernevedtakets formål all den tid det er så vidt beskjedent tiltak. Samt at de trærne jeg ønsker å fjerne står

like innenfor vernegrensa og «langt» fra myra, som er det primære verneområdet her. § 48, 1. ledd. Sitat: »*Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig...*» Jeg støtter meg også til OT-prop nr. 52 (2008-2009), side 142, som omhandler unntak fra vernevedtak - § 48 - hvor det blant annet står: «*Bestemmelsen gjelder i første rekke bagatellmessig inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene*»

Det ble gjort et delegert vedtak 12.09.2022:

Langsua nasjonalparkstyre gir Arstein Alund avslag på søknad om å fjerne trær innenfor reservatgrensen i Kjølaåne naturreservat med hensikt å få utsikt.

Til grunn for dette vedtaket forelå følgende vurdering fra forvalter (utdrag fra delegert vedtak):

Formålet med Kjølaåne naturreservat er å ta vare på et spesielt myr- og våtmarksområde og et svært viktig leveområde for sjeldne og sårbare plante- og fuglearter. Videre er formålet med naturreservatet å ta vare på et område med særlig verdi for biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystem, plante- og dyrearter og naturlige økologiske prosesser.

Vurdering

Etter verneforskriften er vegetasjon, herunder døde busker og trær, vernet mot skade og ødeleggelse. Hogst for å få utsikt eller hindre gjengroing er derfor forbudt da det vil ødelegge vegetasjonen direkte. Vurdering om det kan gis dispensasjon må derfor gjøres etter den generelle dispensasjonsregelen § 8 i verneforskriften jf. § 48 i naturmangfoldloven som kan benyttes så fremt tiltaket ikke strider mot verneformålet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Et slik tiltak er i mot verneformålet og kan påvirke verneverdiene ved å skape en presedens som kan føre til flere lignende tilfeller i hele naturreservatet og i andre reservater.

Presedens

Tiltaket det søkes om ville ved en tillatelse ha presedensvirkning og kan dermed ikke tillates.

Konklusjon

Søknaden avslås etter vurdering gitt ovenfor.

Klagen av 21.10.22

Det er korrekt som angitt i vedtaket at verneforskriftene ikke inneholder dispensasjonsadgang til å gjennomføre det tiltaket det søkes om. Lovens § 48, 1. setning, første del, gir imidlertid etter min mening adgang til å gi dispensasjon, og loven må vel være det førende dokumentet. Sitat: «**Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig**». Dette, jamført med teksten i OT-prop. nr. 52 /2008-200) tilsier at det er mulig å gi dispensasjon hvis ovennevnte krav innfris.

Selve tiltaket er ytterst beskjedent og utgjør ingen «skade» for reservatet. Vedtaket fra vernemyndighetene drøfter ikke tiltaket opp mot formålet eller eventuell skadelig påvirkning, og jeg savner en begrunnelse på hvorfor tiltaket strider mot formålet eller er negativt for vernet. Man konkluderer med at et positivt vedtak kan skape presedens, og en sitter med en

følelse av at dette har man bestemt seg for konkludere med, og ikke gjøre en grundig behandling av de faktiske forhold.

Jeg mener altså at det er hjemmel for å gi tillatelse til det tross alt veldig beskjedne tiltaket jeg har søkt om, og ber om at vedtaket oppheves.

Vurdering

Vi viser til vurderingene i sak 2022/8439 og at det i klagen fra søker ikke kommer frem ny informasjon som ikke er vurdert tidligere. Det er ikke dispensasjonsadgang i verneforskriften for tiltaket det søkes om og det ble derfor vurdert mot § 48 i naturmangfoldloven hvor det ikke ble funnet grunnlag for å tillate tiltaket, og videre begrunnet med at et positivt tiltak ville være presedensskapende.

Konklusjon

Klagen tas ikke til følge, og opprinnelig vedtak opprettholdes.

Arkivsaksnummer: 2022/7975-6

Saksbehandler: Morten Liebe

Dato: 21.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	34/2022	28.11.2022

Sikteskiva på Skaget - behandling av klage på vedtak gjort av nasjonalparkstyret 27.09.22 - Langsua nasjonalpark

Innstilling fra forvalter

Det foreligger ikke forhold i klagen som kan endre grunnlaget for evt. å kunne gi unntak fra verneforskriften, jfr. 48 i naturmangfoldloven og §4 i verneforskriften.

Langsua nasjonalparkstyre opprettholder derfor sitt vedtak i sak 23/2022.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Klage fra søker datert 24.10.då.

Saksopplysninger

Langsua nasjonalparkstyret gjorde i møte 27.09.22 (sak 23/2022) følgende vedtak:

Langsua nasjonalparkstyre gjør ikke unntak fra verneforskriften for etablering av sikteskive på toppen av Skaget i Øystre Slidre kommune som en integrert løsning i en restaurert varde.

Avslaget begrunnes med:

- Tiltaket er konflikt med verneformålet og verneforskriften for Langsua nasjonalpark.
- Tiltaket oppfyller ikke kriteriene i naturmangfoldlovens §48 for evt. å kunne gjøre et unntak fra verneforskriften.
- Tiltaket oppfyller ikke forvaltningsplanen med besøksstrategien.
- Tiltaket har en klar presedensvirkning hvis det blir vedtatt.

Styret råder prosjektgruppa til å arbeide videre med å finne en elektronisk løsning.

Det henvises til denne saken.

Søker klager på vedtaket i brev datert 24.10.22 (sitat hele klagen):

I behandlingen av søknaden nevnes ikke det ubestridte faktum at toppen av Skaget i mange år har vært skjemmet av en stor, og stadig mer, nedrast varde. Denne er stygg og kan også være farlig. Det vises til referansen til sikkerhetshensyn i §48 av naturmangfoldloven som en årsak til at det kan gjøres unntak fra forbud mot tekniske inngrep i vernesonen. Jeg kan ikke se at sikkerhetshensyn har blitt vurdert i det hele tatt i behandling av vår søknad. Ved selvsyn ved mange besøk de siste årene, ser varden stadig mer nedrast ut og jeg kjenner ikke til at nasjonalparkstyret har noen planer om utbedring av varden. Vårt forslag innebærer en skive montert som en integrert del av en restaurert varde.

Jeg kan ikke være enig i vurderingen av at en slik sikteskive vil være et varig inngrep som vil påvirke verneverdiene nevneverdig i negativ retning. Det nye forslaget foreslås montert på toppen av en restaurert varde, og vil kunne fjernes svært enkelt på et senere tidspunkt dersom det skulle ansees som ønskelig. Skiven vil kun sees dersom man står på den smale kanten som er planlagt ved bunn av den restaurerte varden. At en slik smal hylle, i samme stein som selv varden, skulle utgjøre en trussel mot verneverdiene kan jeg ikke forstå. Tvert imot mener jeg den også vil kunne fungere som et fint sted å nyte sin niste og beundre utsikten. Det blir ingen nye synlige merker på fjelltoppen. Skiven vil ikke kunne sees på avstand i det hele tatt.

Det uttrykkes bekymring for presedens. Dette kan vanskelig forstås gitt at det allerede finnes skiver på mange fjell utenfor nasjonalparken. Så vidt denne gruppen kan bedømme, finnes det derimot ikke andre topper i minst 2-3 mils omkrets hvor det ville være ønskelig å montere en slik skive, gitt de helt spesielt egnede siktforholdene som gjør nettopp Skaget til et ideelt sted.

I sommer tilbragte jeg en uke på Galdhøpiggen. Der finnes en flott sikteskive som gjør stopp der enda mer spennende ved at man kan møtes til en samtale om hvilke topper man ser. Sikteskiven der ble i sin tid satt opp av daværende NGO og DNT. Bekymringen om at en sikteskive skulle medføre så mye trakk av det vil forringe verneverdiene av Skaget, mener jeg er helt ubegrunnet og vanskelig vil kunne argumenteres for. Jeg har selv besøkt toppen både vinter og sommer i mang slags vær, men noe som ligner på trengsel på stiene opp dit har jeg aldri sett. Mange vil helt klart glede seg over muligheten til samme type samtale om hva vi ser i alle retninger, som på Galdhøpiggen dersom vi får opp en sikteskive, men jeg kan ikke tro at en sikteskive i seg selv vil medføre en åsgårdsrei av valdresfolk, ei heller strømmen av deltidssinnbyggere med dårlig fjellvett. Dette framstår som en søkt bekymring.

Oppfordringen om å vurdere mobile løsninger virker søkt og lite gjennomtenkt. Det finnes elektroniske løsninger som for eksempel Peakbook, men dette er noe for spesielt interesserte og ikke for den vanlige fjellvandreren. En skive vil være et pedagogisk hjelpemiddel for å forklare våre unge om retning, avstand og høyder på fjell på en mye bedre måte enn å dukke ned i en skjerm. Alle som har vært på fjelltopper i sollys må vite at det å se på skjermer der er lite vellykket og at det å få detaljert oversikt over beliggenheten til mange fjelltopper, vil være umulig.

Etter en totalvurdering kan jeg ikke se at planlagte tiltak vil påvirke verneverdiene nevneverdig og jeg håper klagen vil bli tatt til følge.

Vurdering

Klagen er framsatt av søker som selvsagt har klagerett. Den er datert innen 3-ukers fristen hvilket betyr at den kan tas opp til behandling.

Nedenfor er avsnittene i klagen kommentert.

Avsnitt 1

Det er riktig at varden er delvis nedrast. Det er ingen ting i veien for at varden kan bygges opp igjen slik den engang var. Verneforskriften §3, 1.2a sier at forbudsbestemmelsen i §3, 1.1 ikke er til hinder for vedlikehold av anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring.

Nasjonalparkstyret har ikke noe særskilt ansvar for varden på linje med andre innretninger i verneområdene. Det at varden er delvis nedrast faller ikke innenfor grunnlaget for å gi unntak til andre nye tiltak etter §48 i naturmangfoldloven. Formuleringen i denne paragrafen er dermed ikke relevant i denne konkrete saken.

Avsnitt 2

Vi viser til at inngrep i nasjonalparken ikke er tillatt ihht. §3, 1.1 i verneforskriften. Denne typen tiltak må behandles etter §48 i naturmangfoldloven, jfr. §4 i verneforskriften. Terkselen for å gjøre unntak ifht. verneskiften er høy slik bestemmelsen er formulert. Kriteriene må være oppfylt for at det kan gjøres et unntak, men det er ikke noe automatikk at unntak skal gis. I den sammenhengen viser vi til vurderingen for neste avsnitt (3) som tar for seg presedens.

Avsnitt 3

Presedens er en prinsipiell avgjørelse eller en praksis i offentlig forvaltning som kan danne mønster for senere lignende avgjørelser.

Presedensvurderingen i tidligere styrebehandling er gjort i forhold til evt. tilsvarende søknader i nasjonalparken og i reservatene i Langsua. Det betyr at etableringer av sikteskiver utenfor nasjonalparken ikke har betydning for den avgjørelsen som nasjonalparkstyret skal ta. Nasjonalparkstyret er satt til å forvalte verneområdene i Langsua og gjør vedtak ut fra gjeldende verneforskrifter.

Avsnitt 4

Nasjonalparkstyret har i sitt vedtak av 27.09.22 ikke argumentert med at en sikteskive kan føre til økt ferdsel. Nasjonalparkstyret har selv lagt til rette for ferdsel opp på Skaget. Styret har vurdert dette som en inngrepssak ut fra verneforskriften, jfr. vurderingene ovenfor for avsnitt 2 og 3.

Avsnitt 5

Styret har henvist til muligheten som ligger i elektroniske løsninger. Hovedgrunnen til dette er at en kan unngå inngrep i nasjonalparken. Nasjonalparken skal forvaltes i et langsiktig perspektiv som naturområde. Tillatelse til diverse inngrep flere steder over tid (jfr. Avsnitt 3 om presedensvirkningen) er ikke i tråd med forutsetningene for vernet og verneformålet, og vil dermed klart endre nasjonalparken fra å være et framtidig naturområde til et mer menneskepåvirket område.

Vi viser for øvrig til vurderingene gjort i sak 23/2022 for alle avsnittene.

Samlet vurdering

Klagers argumenter er gjennomgått i våre vurderinger ovenfor avsnitt for avsnitt. Ut fra dette finner vi ikke grunn til å gi en annen tilrådning til nasjonalparkstyret enn det som var grunnlag for styrets vedtak i sak 23/2022. Det betyr at vi anbefaler at styret opprettholder dette vedtaket.

Arkivsaksnummer: 2022/11309-1

Saksbehandler: Morten Liebe

Dato: 22.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	35/2022	28.11.2022

Uttransport av storvilt 2022 - brudd på gitt tillatelse - Langsua nasjonalpark - jaktlaget i Langsudalen

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret anmelder forholdet pga. at det foreligger klare brudd på to vilkår i gitt tillatelse av 10.09.20 (jfr. også forarbeidene til verneplanen nedfelt i vedtatt forvaltningsplan av juni 2020) dvs.:

- I Langsua NP og Espedalen LVO gis det tillatelse til bruk av Muskeg langs de etablerte egnede kjøretraséer for dette. Sporvalget skal veksle, slik at permanente spor ikke oppstår.
- Kjøring i terrenget skal ikke sette varige spor. Blaute eller lett eroderbare områder skal unngås.

Langsua nasjonalparkstyre trekker tilbake tillatelsen av 10.09.20 for uttransport av felt storvilt for vedkommende jaktlag. Tillatelsen kan evt. åpnes igjen etter at skadene er rettet.

Jaktlaget pålegges å rette skader seinest innen 01.08.23 ihht. naturmangfoldlovens §69, jfr. §12 i samme lov. Omfanget og utførelse av rettingen bestemmes av forvalterne etter befarings med jaktlaget.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Gjeldende verneforskrifter for Langsua nasjonalpark.
- Forvaltningsplan for verneområdene i Langsua (2020).
- Tillatelse til uttransport av storvilt gitt til Kvikne Skåbu grunneierlag av 10.09.20.
- Rapport fra SNO av 24.10.22.

Saksopplysninger

Verneforskrift og forvaltningsplan

Nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til bruk muskeg Langsua nasjonalpark landskapsvernområde i henhold til § 3 punkt 6.3 g i samsvar med forvaltningsplan. I vedtatt forvaltningsplan er dette definert i tråd med forarbeidene til verneplan, å gjelde spesielt vanskelig framkommelig myrlende langs elva Vinstra i Espedalen LVO og Langsua NP hvilket for nasjonalparken sin del omfatter Langsudalen

Foreliggende tillatelse

I brev av 10.09.20 gav vi en flerårig tillatelse til uttransport av felt storvilt på visse vilkår til Kvikne Skåbu grunneierlag som da igjen fomidler dette til jaktlagene.

Tillatelsen (sitat):

Langsua nasjonalparkstyre gir Espedalen bygdealmennning og Kvikne-Skåbu grunneierlag dispensasjon til motorisert uttransport av felt elg og hjort i perioden 2020-2023. Dispensasjonen er gitt med hjemmel i verneforskriften for Langsua nasjonalpark § 3 pkt. 6.3 k), verneforskriften for Hersjømyrin naturreservat, § 7 aa) og verneforskriften for Espedalen landskapsvernområde § 3 punkt 6.3 g).

Følgende vilkår gjelder:

- *Dispensasjonen gjelder kun for elg- og hjortejaktsesongen og i tråd med gjeldende jaktlovgivning.*
- *Dispensasjonen skal bringes med under kjøringen og kunne framvises ved kontroll.*
- *I Langsua NP og Hersjømyrin NR gis det tillatelse til å bruke lett terrenggående beltekjøretøy som elgtrekk/ jernhest og lignende, som Valmet Terri 30, samt ATV med belter. I Espedalen LVO er slik motorferdsel ikke søknadspiktig. Bruk av hest er også tillatt uten søknad.*
- *I Langsua NP og Espedalen LVO gis det tillatelse til bruk av Muskeg langs de etablerte egnede kjøretraséer for dette. Sporvalget skal veksle, slik at permanente spor ikke oppstår.*
- *ATV uten belter eller traktor tillates på eksisterende kjørespor mellom Storhøliseter og Svarttjønnholet i Espedalen LVO.*
- *I Langsua NP, Hersjømyrin NR og Espedalen LVO er bruk av båt med motor tillatt for å redusere motorisert terrengtransport der det er mulig.*
- *Kjøring i terrenget skal ikke sette varige spor. Blaute eller lett eroderbare områder skal unngås.*
- *Tillatelse fra kommunen etter motorferdselloven skal foreligge før kjøring.*
- *Rapportering alternativ 1:*
 - o *Kjørebok skal føres (dato, kjørerute inntegnet på kart, antall elg/hjort som blir transportert, samt informasjon om eventuelle kjøreskader).*
 - o *Statens naturoppsyn v/ Kjølv Falklev skal varsles (mob. 951 65 085) før hver tur.*
 - o *Rapport (kjøreboka) skal sendes nasjonalparkstyret snarest mulig etter avsluttet jakt, seinest ved årets utgang*
- *Rapportering alternativ 2:*
 - o *Mobilappen Ferdast benyttes <https://www.ferdast.no/> . Her legges dispensasjonen og opplysninger om kjøretøy mm. inn på forhånd og framvises ved kontroll.*
 - o *«Ny tur» registreres ved hver kjøring (elgfall).*

o Ved avslutning av hver tur skjer en automatisk rapportering til Nasjonalparkstyret og SNO, slik at melding om kjøring og innsending av samlet rapport med kart i etterkant ikke er nødvendig.

Rapport fra SNO av 24.10.då (sitat):

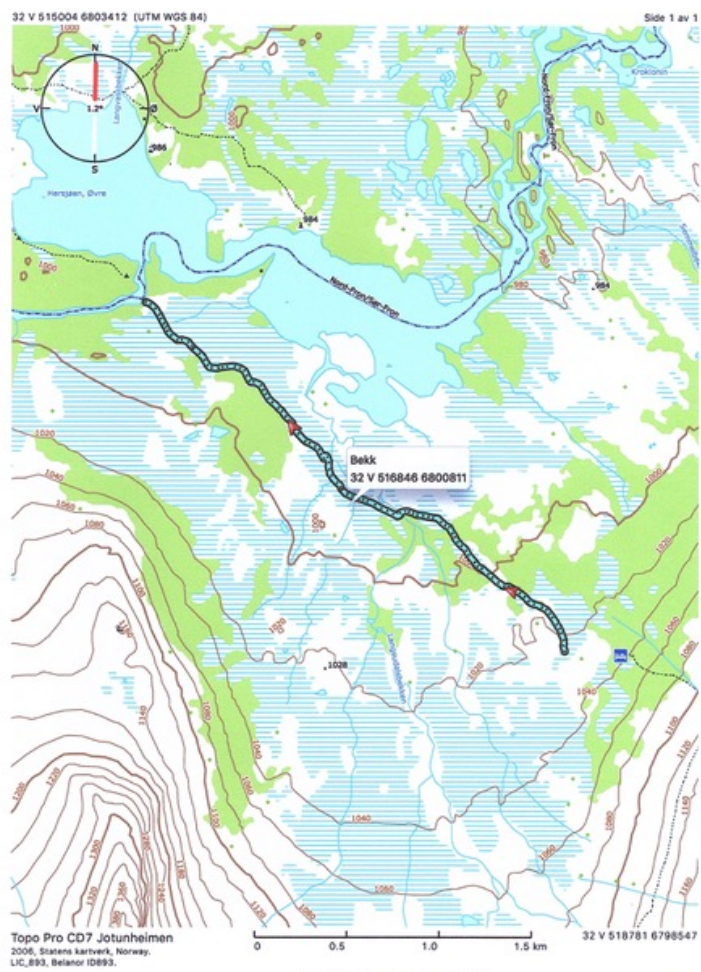
Her er bilder og gps spor fra Langsudalen, Langsua np, av kjøreskadene jeg fant i går Søndag 23 Oktober på befaring i Langsudalen, som avtalt på bakgrunn av tik-tok videoen du fikk tilsendt (vedlagt)

Jeg så flere steder det var kjørt lite omtenktsomt med tanke på skader, men dette er hovedsporet np grense til opp mot dnt hytta Skriurusten. Distansen med skader gikk over 3300 meter, jeg tok 33 bilder langs sporet av de styggeste skadene, der torva var brutt, avrenning i sporet osv, kan vel egentlig si at hele sporengda er ei sammenhengende skade.

Stoppet også ved "jaktcampen" til laget som jakter i Langsudalen, der sto lagets Muskegg beltetraktor parkert og det er uten tvil den samme som på tik-tok videoen, legger ved bilder av den.

Nedenfor er vist noen få av de tilsendte bildene Fra SNO dvs. kjøretøy, trase og skader:

2022-10-23 15:48:32

GARMIN.

Jaktlaget skriver i sin rapport fra årets sesong (sitat):

Eksisterende traseer er brukt så lang som mulig. Ingen kjøreskader ut over det normale, bortsett fra et problemområde fra øvre Herasjøen til Langsudalsbekken. Pga mye regn var myrene her meget våte i høst, mulig det bør vurderes ane trase under slike forhold, selv om det vil medføre lenger kkjøring i terrenget.

Vurdering

Denne saken anbefales vurdert sammen med de to andre framlagte sakene til dette møtet vedr. uttransport av storvilt. Det er nødvendig av reaksjoner avstemmes.

Kjøringen har foregått i Langsua nasjonalpark.

Brudd på verneforskrift/forvaltningsplan og tillatelse

Det er svært viktig av hensyn verneformål at tillatt utstyr benyttes, og at det samtidig ikke blir varige skader på naturen.

I dette tilfellet er det benyttet et tillatt kjøretøy etter verneforskrift, forvaltningsplan og gitt tillatelse til uttransport.

Vi viser videre til naturmangfoldlovens §6 som sier:

Enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med målene i §§ 4 og 5. Utføres en aktivitet i henhold til en tillatelse av offentlig myndighet, anses aktsomhetsplikten oppfylt dersom forutsetningene for tillatelsen fremdeles er til stede.

Vilkårene til tillatelsen fastsetter:

• I Langsua NP og Espedalen LVO gis det tillatelse til bruk av Muskeg langs de etablerte egnede kjøretraséer for dette. Sporvalget skal veksle, slik at permanente spor ikke oppstår.

• Kjøring i terrenget skal ikke sette varige spor. Blaute eller lett eroderbare områder skal unngås.

Over store strekninger er grunnen ikke egnet for kjøring med muskeg. Veivalget er ødeleggende for verneinteressene. Det er også kjørt/manøvrert på en slik måte at det vil gi varige skader på jordsmonn og vegetasjon. Det er delvis kjørt i de samme sporene hvilket gir ytterligere de varige skadene. Transporten har over lange strekninger gått over meget våte myrer som medfører at skadene blir ekstra omfattende, jfr. det andre vilkåret referert ovenfor. De to refererte vilkårene er således brutt hvilket er dokumentert av SNO.

De klare bruddene kan kvalifisere for anmeldelse. Vi har vurdert nærmere. Det er etter vårt syn riktig ut fra at det er et klare brudd på tillatelsens vilkår.

Det er nødvendig at skader rettes for å redusere de varige skadene. Jaktlaget pålegges å rette skader iht. naturmangfoldlovens §69, jfr. §12 i samme lov. I denne saken mener vi det også er en nødvendig reaksjon å trekke tilbake tillatelsen til uttransport inntil skadene er utbedret. Omfanget og utførelse av rettingen bestemmes av forvalterne etter befaring med jaktlaget. Det innebærer at vi ha en dialog med jaktlaget om dette framover herunder framtidige trasevalg.

Disse to reaksjonsformene mener vi vil medføre handlingsendring, og at brudd ikke vil forekomme igjen.

Styret kan selvsagt reagere på en annen og mildere måte. Det kan f.eks innebære en advarsel og et pålegg om retting.

Presedens

Vi har tidligere ikke hatt en tilsvarende sak. Det betyr at den foreliggende saken vil skape en viss presedens selv om hver sak skal behandles særskilt. Vi mener at reaksjonsnivået i denne saken ligger på rett nivå. Det betyr at vi mener at reaksjonen ikke skaper en uheldig presedens for framtidige tilsvarende saker.

Presedensen i denne saken vil være at vi må reagere tydelig på at klare brudd på tillatelsen ikke aksepteres, og at varige skader på vegetasjon heller ikke kan akseptere uten klar reaksjon.

Konklusjon

Nasjonalparkstyret anmelder forholdet pga. at det foreligger klare brudd to vilkår i gitt tillatelse 10.09.22.

Langsua nasjonalparkstyre trekker tilbake tillatelsen av 10.09.20 for uttransport av felt storvilt for vedkommende jaktlag. Jaktlaget pålegges å rette skader ihht. naturmangfoldlovens §69, jfr. §12 i samme lov. Omfanget og utførelse av rettingen bestemmes av forvalterne etter befaring med jaktlaget. Tillatelsen kan evt. åpnes igjen når skadene er rettet.

Arkivsaksnummer: 2022/8039-5

Saksbehandler: Morten Liebe

Dato: 22.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	36/2022	28.11.2022

Uttransport av storvilt 2022 - brudd på tillatelse - Langsua nasjonalpark - Ormtjønnet jaktlag i Gausdal

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret anmelder forholdet pga. at det bevisst er benyttet et kjøretøy som ikke er tillatt ihht. etter vernforskriften, og fordi det er kjørt uten belter over en viss strekning.

Verneforskriftene sier at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av lett beltegående kjøretøy og muskeg som ikke setter varige spor i terrenget, eller luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort i samsvar med forvaltningsplan, jfr. videre vedtaket av 08.09.22.

Langsua nasjonalparkstyre trekker tilbake tillatelsen av 08.09.då for uttransport av felt storvilt for Ormtjønnet jaktlag. Tilbaketrekkingen begrunnes i klare brudd på gjeldende vilkår i nevnte tillatelse. Tillatelsen kan åpnes igjen når jaktlaget dokumenterer ved framvisning at de vil benytte et kjøretøy som tilferdsstiller gjeldende regelverk.

Nasjonalparkstyret finner ikke grunn til å fastsette retting av evt. kjøreskader basert på Gausdal fjellstyre sin feltrapport av 14.10.då.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Tillatelse til uttransport av storvilt gitt til Gausdal fjellstyre av 08.09.22.
- Rapport fra Gausdal fjellstyre av 14.10.22.
- Gjeldende verneforskrifter.
- Forvaltningsplan for verneområdene i Langsua (2020).

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til bruk av en viss type utstyre som ikke setter varige spor i terrenget, eksempelvis §3, 6.3k i verneforskriften for Langsua nasjonalpark.

I brev av 08.09.då gav vi en flerårig tillatelse til uttransport av felt storvilt på visse vilkår via Gausdal fjellstyre som da igjen fomidler dette til jaktlagene.

Tillatelsen (sitat):

Langsua nasjonalparkstyre gir jaktlagene innenfor Gausdal fjellstyrets område fornyet tillatelse til motorisert uttransport av felt elg og hjort for 18 jaktfelt, med hjemmel i

verneforskriftene for Langsua NP jf. §3 pkt. 6.3 k) og Oppsjømyra NR jf. § 7 y). Tillatelsen gjelder for jakt sesongene fom 2022 tom. 2025.

Følgende vilkår gjelder:

- Til motorisert uttransport av elg og hjort tillates kun lett beltegående kjøretøy som går i gangfart med kjøretøy som elgtrekk/jernhest/Valmet Terri ATV med helbelter og lignende.
- Kjøringen skal følge eksisterende veier og kjørespor så mye som mulig. Det skal unngås å sette spor i terrenget dvs. spor som er synlige over flere sesonger. Kjøringen skal unngås på særlig utsatte mark som våte partier. Ved evt. bruk av slike områder skal en ikke bruke samme trase mange ganger slik at det ikke blir etablert et fast kjørespor her.
- Antallet turer er avgrenset til antall felte dyr.
- Det skal tas hensyn til viltet.
- Hvert jaktlag skal bringe denne dispensasjonen med under transporten, og vise den til SNO ved forlangende.
- Statens naturoppsyn v/Stein Windingstad (95709933 skal varsles pr. sms før hver uttransport av dyr.
- Fullstendig samlerapport om motorferdselen herunder kart som viser benyttede traseer gjøres av Gausdal fjellstyre innen 01.02.23.
- Liste over jaktlagsledere sendes oss før jakta starter.

Nasjonalparkstyret forbeholder seg muligheten til å gjøre endringer i omfanget av motorferdselen foran hver sesong herunder endring av vilkårene for denne tillatelsen. Hvis det oppstår varige spor i terrenget, kan jaktlaget som er ansvarlig bli pålagt retting av skader.

Det foreligger rapport fra Gausdal fjellstyre til oss 14.10. då vedr. uttransport av felt elg (13.10.då.) i regi av Ormtjønnet jaktlag. Det er benyttet en 6-hjuling med egenkonstruerte belter, og under uttransporten denne dagen i deler av Langsua nasjonalpark og Oppsjømyra naturreservat er beltene tatt av over en viss strekning grunnet problemer med kjøretøyet.

Vurdering

Denne saken må sees sammenheng med de to andre sakene i år vedr. uttransport av storvilt. Vi anbefaler at sanksjoner nivelleres mellom sakene.

Kjøringen har foregått i Langsua nasjonalpark og i Oppsjømyra naturreservat. I dette tilfellet er det benyttet et kjøretøy som ikke tilfredsstiller gjeldende krav mht. belter, og det er samtidig kjørt over en viss strekning helt uten belter uten at denne situasjonen er meldt til oss. Beltene er laget av jaktlaget, og de tilfredsstiller ikke den standarden som er satt av Miljødirektoratet. Det er dermed gjort et bevisst klart brudd på første strekpunkt i tillatelsen gjengitt under «saksopplysninger». Dette vilkåret sier:

Til motorisert uttransport av elg og hjort tillates kun lett beltegående kjøretøy som går i gangfart med kjøretøy som elgtrekk/jernhest/Valmet Terri ATV med helbelter og lignende.

Det er svært viktig av hensyn verneformål at tillatt utstyr benyttes, og at det samtidig ikke blir varige skader på naturen. Bildet nedenfor viser kjøretøyet.

Benyttet kjøretøy.

Spørsmålet er om hvilken reaksjon vi skal gi. Det ene handler om selve bruddet på vilkårene og det andre er spørsmålet om evt. retting av skader som vi kan kreve.

Iflg fjellstyrets rapport er foreligger det ikke skader på vegetasjon og jordsmonn. Vi støtter oss til denne rapporten. På bakgrunn av dette mener vi det ikke er grunn til å kreve retting av evt. skader, se bildet nedenfor som viser spor slik en kan forvente ved uttransport.

Kartet nedenfor viser hvor det er kjørt uten belter der området i sør for grønn linje ligger i nasjonalparken og resten i reservatet.

De klare bruddene kan kvalifisere for anmeldelse. Vi har vurdert nærmere om dette skal anmeldes. Det er etter vårt syn riktig ut fra at det er et klart og bevisst brudd på tillatelsens vilkår.

I denne saken mener vi det også er en nødvendig reaksjon å trekke tilbake tillatelsen til uttransport inntil jaktlaget kan dokumentere at de vil bruke et kjøretøy som tilfredsstillter regelverket. En slik reaksjon kan vi generelt gjøre i alle saker. Bruk av annet kjøretøy må dokumenteres ovenfor oss. Når dette er gjort kan tillatelse evt. åpnes igjen.

Disse to reaksjonsformene mener vi vil medføre handlingsendring og at brudd ikke vil forekomme igjen.

Styret kan selvsagt reagere på en annen og mildere måte. Det kan f.eks innebære en advarsel og en framvisning av godkjent kjøretøy før neste års jakt.

Presedens

Vi har tidligere ikke hatt en tilsvarende sak. Det betyr at den foreliggende saken vil skape en viss presedens selv om hver sak skal behandles særskilt. Vi mener at reaksjonsnivået i denne saken ligger på rett nivå. Det betyr at vi mener at reaksjonen ikke skaper en uheldig presedens for framtidige tilsvarende saker.

Presedensen i denne saken vil være at vi må reagere tydelig på at klare brudd på at verneforskrifter ikke aksepteres, og heller ikke akseptere varige skader på vegetasjon uten klar reaksjon.

Konklusjon

Nasjonalparkstyret anmelder forholdet pga. at det er benyttet et kjøretøy som ikke er ihht. gjeldende standard og fordi det er kjørt uten belter over en viss strekning.

Langsua nasjonalparkstyre trekker tilbake tillatelsen av 08.09.då for uttransport av felt storvilt for Ormtjønnet jaktlag. Tillatelsen kan evt. åpnes igjen når jaktlaget dokumenterer at de kommer til å benytte et kjøretøy som tilfredsstillter gjeldende regelverk

Arkivsaksnummer: 2022/11312-1

Saksbehandler: Morten Liebe

Dato: 22.11.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	37/2022	28.11.2022

Uttransport av storvilt 2022 - brudd på tillatelse - Espedalen LVO - jaktlag Kvikne Skåbu grunneierlag

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret anmelder brudd på vilkår om kjøretøy i gitt tillatelse til motorisert utkjøring av storvilt da det er benyttet et kjøretøy som det ikke er gitt tillatelse til, og fordi det er kjørt gjentatte ganger i samme spor over myrområde i hellende terreng og som vil gi varige skader.

Jaktlaget pålegges å rette skader innen 01.08.23 ihht. naturmangfoldlovens §69, jfr. §12 i samme lov. Omfanget og utførelse av rettingen bestemmes av forvalterne etter befaring med jaktlaget.

Langsua nasjonalparkstyre trekker tilbake tillatelsen til Kvikne Skåbu grunneierlag for vedkommende jaktlag. Tillatelsen kan åpnes igjen når jaktlaget har framvist et godkjent kjøretøy som de vil benytte og etter at skadene er rettet.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Gjeldende verneforskrifter for Espedalen landskapsvernområde.
- Forvaltningsplan for verneområdene i Langsua (2020).
- Tillatelse til uttransport av storvilt gitt til Kvikne Skåbu grunneierlag av 10.09.20.
- Rapport fra nasjonalparkforvalterne av 25.10.22.

Saksopplysninger

Verneforskrift og forvaltningsplan

Nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til bruk muskeg **Espedalen landskapsvernområde i henhold til § 3 punkt 6.3 g i samsvar med forvaltningsplan**. I vedtatt forvaltningsplan er dette definert i tråd med forarbeidene til verneplanen kun å gjelde spesielt vanskelig framkommelig myrlende i nærmere angitt område langs elva Vinstra i Espedalen LVO og Langsua NP. Det er dermed ikke gitt tillatelse til bruk av muskeg for det aktuelle jaktlaget i det området hvor det er kjørt. Se tillatelsen referert nedenfor.

Foreliggende tillatelse

I brev av 10.09.20 gav vi en flerårig tillatelse til uttransport av felt storvilt på visse vilkår til Kvikne Skåbu grunneierlag som da igjen fomidler dette til jaktlagene.

Tillatelsen (sitat):

Langsua nasjonalparkstyre gir Espedalen bygdealmening og Kvikne-Skåbu grunneierlag dispensasjon til motorisert uttransport av felt elg og hjort i perioden 2020-2023.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i verneforskriften for Langsua nasjonalpark § 3 pkt. 6.3 k), verneforskriften for Hersjømyrin naturreservat, § 7 aa) og verneforskriften for Espedalen landskapsvernområde § 3 punkt 6.3 g).

Følgende vilkår gjelder:

- *Dispensasjonen gjelder kun for elg- og hjortejaktsesongen og i tråd med gjeldende jaktlovgivning.*
- *Dispensasjonen skal bringes med under kjøringen og kunne framvises ved kontroll.*
- *I Langsua NP og Hersjømyrin NR gis det tillatelse til å bruke lett terrenggående beltekjøretøy som elgtrekk/ jernhest og lignende, som Valmet Terri 30, samt ATV med belter. I Espedalen LVO er slik motorferdsel ikke søknadspliktig. Bruk av hest er også tillatt uten søknad.*
- *I Langsua NP og Espedalen LVO gis det tillatelse til bruk av Muskeg langs de etablerte egnede kjøretraséer for dette. Sporvalget skal veksle, slik at permanente spor ikke oppstår.*
- *ATV uten belter eller traktor tillates på eksisterende kjørespor mellom Storhøliseter og Svarttjønnholet i Espedalen LVO.*
- *I Langsua NP, Hersjømyrin NR og Espedalen LVO er bruk av båt med motor tillatt for å redusere motorisert terrengtransport der det er mulig.*
- *Kjøring i terrenget skal ikke sette varige spor. Blaute eller lett eroderbare områder skal unngås.*
- *Tillatelse fra kommunen etter motorferdselloven skal foreligge før kjøring.*
- *Rapportering alternativ 1:*
 - o *Kjørebok skal føres (dato, kjørerute inntegnet på kart, antall elg/hjort som blir transportert, samt informasjon om eventuelle kjøreskader).*
 - o *Statens naturoppsyn v/ Kjølvi Falklev skal varsles (mob. 951 65 085) før hver tur.*
 - o *Rapport (kjøreboka) skal sendes nasjonalparkstyret snarest mulig etter avsluttet jakt, seinest ved årets utgang*
- *Rapportering alternativ 2:*
 - o *Mobilappen Ferdast benyttes <https://www.ferdast.no/> . Her legges dispensasjonen og opplysninger om kjøretøy mm. inn på forhånd og framvises ved kontroll.*
 - o *«Ny tur» registreres ved hver kjøring (elgfall).*
- o *Ved avslutning av hver tur skjer en automatisk rapportering til Nasjonalparkstyret og SNO, slik at melding om kjøring og innsending av samlet rapport med kart i etterkant ikke er nødvendig.*

Rapport fra forvalterne 25.10.22.

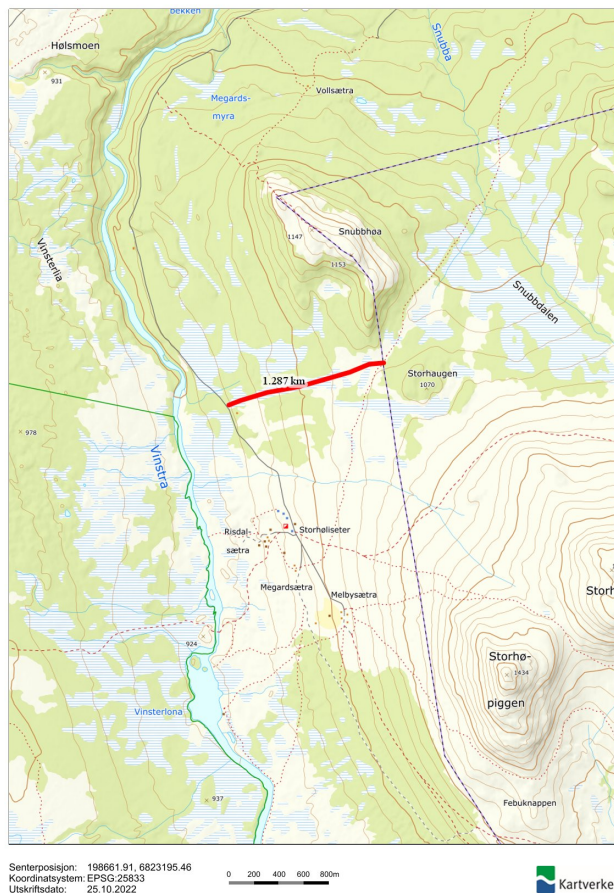
Det foreligger rapport fra nasjonalparkforvalterne av 25.10.då (vedlagt) med følgende konklusjon:

- Bruk av muskeg er ikke tillatt i dette området.
- Muskegen er brukt på en måte som kan gi varige skader på deler av totalstrekningen.
- Reparasjon av skader og forebygging av ytterligere skade må gjøres ved ledning av vannet.

- Reaksjon ovenfor grunneierlaget/jaktleder må vurderes nærmere hvilket kan omfatte retting, inndragning/endring av gitt tillatelse og/eller politianmeldelse.

Forvalterne kontaktet jaktlaget som var i området 20.10. 22. Jakta var nettopp avsluttet. Jaktlaget v. jaktleder er av den oppfatningen at de kan bruke muskeg med henvisning til at det tillates langs våte strekninger langs elva Vinstra. De bekrefter bruken av sporet. De viste forståelse for at kjøring mange ganger i samme spor midt i myra kunne gi skader. De viste også til at de tidligere år hadde brukt en annen adkomst lenger sør langs en bekk med fastmark hvor skadene var små. De var villige til å bruke denne adkomsten neste år, evt. kjøre i kanten av bjørkeskogen på i det omtalte området. Jaktleder inviterte til en befaring til sommeren for å se nærmere på skadene under henvisning til at det gror raskt igjen.

Kartet nedenfor viser befart trase beliggende rett nord for Storhøliseter.

Bildene nedenfor viser konnsekvensene av kjøringen med dype spor over lengre strekninger, og stedvis blir dreinsvann ledet inn i sporene og fører til utgraving av masser.

Vurdering

Denne saken må sees sammenheng med de to andre sakene i år vedr. uttransport av storvilt. Vi anbefaler at sanksjoner nivelleres mellom sakene.

Brudd på verneforskrift/forvaltningsplan og tillatelse

Det er svært viktig av hensyn verneformål at tillatt utstyr benyttes, og at det samtidig ikke blir varige skader på naturen.

I dette tilfellet er det benyttet et kjøretøy som ikke er tillatt etter verneforskrift, forvaltningsplan og gitt tillatelse til uttransport. Det er videre kjørt på en slik måte at det vil gi varige skader på jordsmonn og vegetasjon. De klare bruddene kan kvalifisere for anmeldelse. Vi har vurdert nærmere om dette skal anmeldes. Det er etter vårt syn riktig ut fra at det er et klart og bevisst brudd på tillatelsens vilkår.

I denne saken mener vi det også er en nødvendig reaksjon å trekke tilbake tillatelsen til uttransport inntil jaktlaget kan dokumentere at de vil bruke et kjøretøy som tilfredsstiller regelverket og skader rettet opp (se nedenfor). En slik reaksjon kan vi generelt gjøre i alle saker. Bruk av annet kjøretøy må dokumenteres ovenfor oss. Når dette er gjort kan tillatelse evt. åpnes igjen.

Det er nødvendig at skader rettes for å redusere de varige skadene. Jaktlaget pålegges å rette skader iht. naturmangfoldlovens §69, jfr. §12 i samme lov. Omfanget og utførelse av rettingen bestemmes av forvalterne etter befaring med jaktlaget. Det innebærer at vi ha en dialog med jaktlaget om dette framover herunder framtidige trasevalg.

Disse tre reaksjonsformene mener vi vil medføre handlingsendring, og at brudd ikke vil forekomme igjen.

Styret kan selvsagt reagere på en annen og mildere måte. Det kan f.eks innebære en inndragning av tillatelsen inntil godkjent kjøretøy kan forevises, og et pålegg om retting.

Presedens

Vi har tidligere ikke hatt en tilsvarende sak. Det betyr at den foreliggende saken vil skape en viss presedens selv om hver sak skal behandles særskilt. Vi mener at reaksjonsnivået i denne saken ligger på rett nivå. Det betyr at vi mener at reaksjonen ikke skaper en uheldig presedens for framtidige tilsvarende saker.

Presedensen i denne saken vil være at vi må reagere tydelig på at klare brudd på tillatelsen og forutsetningene for vernet ikke aksepteres, og det heller ikke aksepteres varige skader på vegetasjon og jordsmonn uten klar reaksjon.

Konklusjon

Nasjonalparkstyret anmelder forholdet pga. at det med overlegg er benyttet et kjøretøy som ikke er tillatt og at det er påført myrområdet varige skader.

Langsua nasjonalparkstyre pålegger retting av skadene, og trekker tilbake tillatelsen av 10.09.20 for uttransport av felt storvilt for vedkommende jaktlag. Tillatelsen kan evt. åpnes igjen når jaktlaget tilfredsstiller gjeldende regelverk og etter at skadene er rettet.

ST 38/2022 Delegerte vedtak

Delegert vedtak - Dispensasjon - verneområder i Langsua - dispensasjon - motorferdsel snødekt mark - Gausdal maraton - Gausdal Trekkhundklubb 2022/9741

Delegert vedtak - dispensasjon - Storlægeret LVO - Oppsjømyra NR - Skardberga NR - motorferdsel - snødekt mark - arrangement - MUSH Synnfjell - Torpa IL 2022/9668

Delegert vedtak - Dispensasjon - uttransport av havarert jernhest - Espedalen LVO - Espen Bø 2022/10053

ST 39/2022 Referatsaker

Langsua nasjonalparkstyre - orienteringssaker i møte 28.11.22. 2022/1962

ST 40/2022 Faglig innslag

ST 41/2022 Eventuelt